

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“	2017-01-04	Nr. (28.3)-A4-114
El. paštas: gjmagma@gmail.com	į 2016-12-06	Nr. 471
Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai	2016-11-08	437
Klaipėdos visuomenės sveikatos centrai		
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos skyriui		
Klaipėdos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai		
Kopija		
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui		

ATRANKOS IŠVADA

dėl Plikių žvyro telkinio naujo ploto naudojimo poveikio aplinkai vertinimo

1. Informaciją pateikė:

UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g.18, Vilnius, tel. 85 2318178, faks. 85 2784455, el. paštas: gjmagma@gmail.com.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

UAB „Statransa“, adresas: Liepų g. 48-B, LT-92402 Klaipėda., tel.: 8 (698) 87637, 8 (46) 344794, el. paštas: s.stuopelis@statransa.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Plikių žvyro telkinio naujo ploto naudojimas.

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3 papunkčiu (kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas - mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha)) ir 14 punktu (į planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Plikių žvyro telkinio naujas plotas yra Klaipėdos apskrityje, Klaipėdos rajono savivaldybėje, Sendvario, Dauparų–Kvietinių ir Kretingalės seniūnijose, atitinkamai pagal seniūnijas Žemgrindžių, Sėlenų ir Plikių kaimuose. Planuojamas naudoti plotas, kuriame 2016 metais detalai išžvalgyti žvyro išteklių, patenka į penkiolika žemės sklypų (kadastriniai žemės skl. Nr. 5523/0005:4, 5523/0005:5, 5523/0005:6, 5510/0001:42, 5545/0003:80, 5545/0003:112, 5545/0003:219, 5545/0003:317, 5545/0003:472, 5545/0003:473, 5545/0003:481, 5545/0003:486, 5545/0003:508, 5545/0003:535, 5545/0003:563). Bendrai nagrinėjamas (vertinamas) plotas apima 15,2 ha. Dalis žemės sklypų priklauso arba išnuomota UAB „Statransa“, dalis priklauso įmonės vadovui, su kai kuriais privačiais asmenimis pasirašyta pirkimo–

pardavimo sutartis dėl žemės įsigijimo, o likusi dalis – privatiems žemės sklypų savininkams. Visi žemės sklypų savininkai pritarė geologinės žvalgybos darbams bei išteklių tvirtinimui šiuo metu nagrinėjame plote. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) užsakovas toliau derasi su privačių žemės sklypų savininkais dėl įsigijimo. Nesutarus su privačių žemės sklypų savininkais dėl sklypų įsigijimo, nuomos, panaudos ar pan. ir negavus pritarimo išteklių gavybai po poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, derinant dokumentus naujo Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LGT) leidimo išdavimui, juose išteklių gavyba nebus vykdoma. Visų į nagrinėjamą plotą patenkančių žemės sklypų pagrindinė naudojimo paskirtis yra žemės ūkio išskyrus trijų sklypų (kadastriniai žemės skl. Nr. 5523/0005:4, 5523/0005:5, 5523/0005:6), kurie patenka į veikiančio karjero teritoriją. Pastarųjų žemės sklypų naudojimo paskirtis yra kita, naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos. Gavus LGT leidimą praplečiamo telkinio ploto naudojimui, pagrindinė likusių žemės sklypų naudojimo paskirtis naudojimo planu kasybos laikotarpiui bus keičiama iš žemės ūkio į kitą, numatant naudojimo būdą – naudingųjų iškasenų teritorijos. Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, žemės naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentų brėžinyje, vertinamo ploto didžioji dalis rodoma kaip kitos paskirties žemės (K(N)), naudingųjų iškasenų gavybos teritorijos. Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano aiškinamojo rašto 5.7.2. skyriuje „Kasybos pramonės teritorijos“ nurodyta, kad „bendrojo plano galiojimo laikotarpyje naudingųjų iškasenų telkiniams, kuriems aprobeuoti ištekliai ir įrašyti į Žemės gelmių registrą, jų eksploatavimas vykdomas parengus detaliuosius planus, atlikus viešo svarstymo, derinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūras nekeičiant patvirtinto bendrojo plano“.

Artimiausias hidrografinis objektas yra palei pietvakarinį nagrinėjamo ploto pakraštį, už 10 m nuo išteklių apskaičiavimo ribos, tekanti ištiesintos vagos upė B-2 (20010637), kuri už 2,7 km nuo nagrinėjamo ploto į pietvakarius įteka į Baukštės upę. Palei upę B-2 yra nutiestas kelias, kuris atirboja planuojamą naudoti telkinį nuo upelio. Produkcijai iš karjero išvežti nereikės papildomai tiesti naujų kelių, kadangi planuojamas praplėsti plotas yra išsidėstęs greta veikiančio karjero naudojamo išvežimo žvyrkelio (IV kategorijos). Sunkvežimiai iš šio žvyrkelio išvažiuos tiesiai į krašto kelią Nr. 217 (Klaipėda – Jokūbavas). Nagrinėjamas plotas nepatenka į gamtinio karkaso teritoriją.

Artimiausia saugoma teritorija yra už 6,9 km esantis Minijos senslenio kraštovaizdžio draustinis. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija yra Minijos upės slėnis, esantis už 6,9 km. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Žemgrindžių dvaro sodybos fragmentai (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre – 250), kurie nuo nagrinėjamo ploto nutolę 440 m į pietvakarius.

Artimiausia nebaigta pilnai statyti sodyba nuo planuojamo praplėsti naujo ploto ribos yra nutolusi 215 m į pietvakarius, o jos gyvenamoji aplinka, žemės sklypas – 200 m) (pagal VI „Registrų centras“ duomenis). Kitos artimiausios faktinės sodybos nuo nagrinėjamo ploto nutolusios atitinkamai 330, 335, 345 m ir dar didesniais atstumais. Artimiausias gyvenamosios paskirties žemės sklypas, kuriame perspektyvoje gali atsirasti gyvenamoji sodyba, yra nutolęs 90 m į vakarus nuo planuojamo naudoti ploto (kadastrinis žemės skl. Nr. 5545/0003:221). Įvertinus situaciją gyvenamųjų teritorijų atžvilgiu, triukšmo skaičiavimai ir oro taršos vertinimas atliekamas artimiausiai gyvenamajai teritorijai, esančiai 90 m į vakarus nuo planuojamo įsisavinti karjero naujo ploto.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Plikių žvyro karjere ūkinė veikla jau vykdoma daugiau nei dešimtmetį. Žvyro išteklių kasybą planuojama praplėsti 2016 metais detaliam išžvalgytuose, greta esančiuose dviejuose Plikių žvyro telkinio plotuose (atitinkamai 11,2 ha ir 4 ha, bendras plotas – 15,2 ha), kuriuose atskirais LGT direktoriaus įsakymais patvirtinti ištekliai: LGT direktoriaus 2016 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 1–106 patvirtinta 11,20 ha plote 799 tūkst. m³ žvyro išteklių ir 2016 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 1-203 patvirtinta 4,0 ha plote 373 tūkst. m³ žvyro išteklių. Planuojama kasti natūralų gamtinį žvyrą ir smėlį, kuris bus išsijojamas į keletą skirtingų frakcijų mobilioje sijojimo mašinoje. Žvyras ir žvirgždingas smėlis bus pagrindinė žaliava, iš kurios bus gaminama galutinė produkcija. Bendras naudingojo klodo storis kinta nuo 3,5 iki 12,2 m, vidurkis sudaro 7,7 m.

Birių naudingųjų iškasenų kasybai, kada gavybos apimtys siekia 90 tūkst. m³ per metus, visame pasaulyje naudojamas tiksliai ekskavacijos būdas, o gruntai pervežami automobiliais. Iškastą žaliavą ir toliau planuojama perdirbti. Produkcijos realizavimą karjere planuojama vykdyti visus metus. Technogėninei apkrovai sumažinti bus naudojami našūs, šiuolaikiniai mechanizmai, su kuriais dirbama greta veikiančiame karjere: vikšrinis ekskavatorius, frontalinis krautuvas, daugiakaušis ekskavatorius ir kita technika. Iškasta žaliava toliau bus perdirbama mobilioje sijojimo mašinoje. Prieš pradėdant žvyro išteklių gavybos darbus, dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus karjero pakraščiuose. Palei karjero pakraštį dirvožemio pylimų aukštis bus nuo 1 m iki 3 m, o pagrindo plotis iki 11-12 m. Aukštesni dirvožemio

pylimai, esant būtinumui, visada bus formuojami artimiausių gyvenamųjų teritorijų kryptimi kaip apsauginė priemonė neigiamo poveikio sumažinimui. Iš centrinėje dalyje sustumtų pylimų, dirvožemis bus nukasamas ekskavatoriumi, pakraunamas į sunkvežimius ir išvežamas į pakraščius. Nuėmus dirvožemio sluoksnį bus nukasami nuodangos gruntai (priemolis ar priesmėlis), kurie vėliau panaudojami karjero rekultivavimui lėkštinant šlaitus. Prie karjero administracinių patalpų yra pastatytas buitinių atliekų konteineris, kurį periodiškai išveža atliekas tvarkančios įmonės. Karjeras veiks šviesiuoju paros laiku nuo 6 iki 18 val., kai leidžiami didžiausi triukšmo lygiai gyvenamojoje aplinkoje. Sijojimo mašina dirbs atitaukta nuo telkinio pakraščio iki jos krautuvu privežant žaliavą. Sijotuvus prie karjero pakraščio nedirbs arčiau nei 50 m atstumu. Pagal darbo pobūdį tai yra kiek triukšmingesnis mechanizmas nei ekskavatorius ar krautuvus, tačiau jam dirbant taip pat nebus viršijamos nustatytos triukšmo normos. Sijotuvo padėtis nuolat keisis, judant gavybos frontui. Bendras suminis visų mechanizmų triukšmas dirbant sijotuvui sudarys 43,90 dB(A) artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, būsiančioje bent 140 m nuo triukšmo šaltinių emisijos taško. Palei išorinius karjero pakraščius ir toliau numatoma sustumti nuo 1 iki 3 m aukščio, iki 11–12 m pločio dirvožemio pylimus. Kaip rodo atrankos informacijoje pateikiami triukšmo skaičiavimai, tokio dirvožemio pylimo (barjero) aukščio pilnai pakaks, kad leistini HN 33:2011 triukšmo dydžiai artimiausiose gyvenamosiose teritorijose nebūtų viršijami. Išsiliejus kurui ar tepalams, gruntas ar vanduo bus nedelsiant surinktas, užpilamas surišančiu sorbentu ir atiduotas valymu užsiimančioms įmonėms. Įmonėje dirbantys darbuotojai jau yra supažindinti su darbo priemonėmis, kaip tinkamai jas valdyti ir naudoti. Planuojama veikla niekaip neįtakos tiesiogiai vandens užterštumui. Jokie teršalai nebus išleidžiami į paviršinius vandens telkinius. Visi mechanizmai per metus sudegins apie 60,3 t dyzelinio kuro. Sudeginus tokį šio kuro kiekį į aplinką per metus pateks 13,91 t teršalų: 8,72 t anglies monoksido, 3,03 t angliavandenilių, 1,73 t azoto junginių, 0,06 t sieros dioksido ir 0,36 t kietųjų dalelių. Vykdamas veiklą Plikių telkinio praplečiamame karjere oro taršos koncentracijos artimiausiose gyvenamosiose teritorijose ir toliau išliks būdingos kaimiškoms vietovėms. Šį faktą kaip pavyzdys įrodo 2016 m. atliktas oro taršos modeliavimas kitame planuojamame atidaryti Račkūnų smėlio ir žvyro karjere (Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje) palei kurio pakraštį yra gyvenamoji sodyba. Šiuo atveju oro taršos koncentracijos artimiausiose gyvenamosiose teritorijose turėtų būti dar mažesnės nei minėtame karjere, kur panašios gavybos apimtys, kadangi artimiausios gyvenamosios teritorijos nutolusios daug didesniais atstumais. Ši „Vilniaus planas“ sumodeliavo Račkūnų smėlio ir žvyro karjere (Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje) oro taršos sklaidą naudojant ADMS-Urban (Jungtinė Karalystė) programinį paketą pagal UAB „GJ Magma“ pateiktus skaičiavimų duomenis, įvertinus fonines oro taršos koncentracijas. Gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad praktiškai jau ties karjero riba oro taršos koncentracijos tampa artimos foninėms koncentracijoms, būdingoms kaimiškoms vietovėms. Karjere dirbs keletas mobilių mechanizmų, kurie bus plačiai išsidėstę bei nutolę vienas nuo kito. Kasyba iš karto nevyks dvejose kasavietėse, turimame kasybos sklype ir naujame plote. Pasibaigus ištekliams viename plote, gavyba persikels į kitą, o gavybos frontas pamažu slinks šiaurės kryptimi. Visi ištekliai iš naujo (praplečiamo) ploto, esant planuojamoms metinėms gavybos apimtims 90 tūkst. m³, bus iškasti apytiksliai per 13 metų. Tiksliau tai bus apskaičiuota, rengiant telkinio naudojimo planą, kada bus įvertinti visi išteklių nuostoliai (dugne, šlaituose nejudinamose pakraščio juostose ir kt.). Baigus naudingųjų išteklių gavybą, buvusio karjero vietoje susiformuos vidutiniškai 7–8 m gylio vandens telkinys, kuris bus sujungtas su piečiau iš eksploatuoto karjero vietoje esančiu vandens telkiniu. Didelis, gilus ir švaraus vandens telkinys puikiai tiks rekreacijai, vandens pramogoms ar žuvininkystei.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Artimiausia „Natura 2000“ teritorija yra Minijos upės slėnis, esantis už 6,9 km nuo PŪV vietos. Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis, per 10 darbo dienų turi informuoti visuomenę ir raštu

informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą taip pat pateikti visuomenės informavimo dokumentų kopijas.

6.2. Nepažeisti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus „Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos“ reikalavimų.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.4. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.5. Veiklos vykdytojas turi užtikrinti, kad sunkvežimiai, išvežantys produkciją, bus dengiami tentais, išvežimo kelio atskiros atkarpos palei artimiausias sodybas sausų metų laikais bus laistomos vandeniu. Papildomam dulketumui išvengti pervežimo metu sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais, o išvežimo žvyrkelio atkarpa iki asfaltuoto plento reguliariai laistoma sausros metu.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Planuojama teritorija į valstybės ar savivaldybės saugomos teritorijos statusą turinčią vietovę ir į gamtinį karkasą nepatenka. Vadovaujantis Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis, nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų.

7.2. Naujo ploto įsisavinimas bus vykdomas šalia eksploatuojamo Plikių žvyro karjero, kas leis koncentruoti išteklių gavybą vienoje vietoje. Eksploatuojant praplečiamą Plikių žvyro telkinį bus naudojamos jau seniau sukurtos karjero infrastruktūra.

7.3. Aplinkos apsaugai nuo kasybos ir transporto mašinų triukšmo bei oro teršalų karjero pakraščiuose bus suformuoti iki 3 m aukščio grunto pylimai.

7.4. Vadovaujantis informacijoje atrankai pateiktais triukšmo lygio skaičiavimais, planuojamos ūkinės veiklos įtakojamas triukšmas gretimybėse esančiose gyvenamosiose paskirties teritorijose neviršys Lietuvos higienos normos HN 33:2011 nustatytų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai dirba arčiausiai gyvenamosios aplinkos esančiame telkinio pakraštyje. Šiuo atveju, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje bus silpnai girdimas triukšmas, sklindantis iš karjero, tačiau jokios įtakos žmonių sveikatai neturės.

7.5. Atsižvelgiant į tai, kad išteklių apskaičiavimo kontūras nuo upės B-2 yra atitrauktas 10 m atstumu, upę ir telkinį skiria produkcijos išvežimo kelias bei tai, kad naudingųjų iškasenų gavyba nebus vykdoma upės pakrantės apsaugos juostoje ir zonoje, PŪV poveikio upės B-2 šlaitų stabilumui neturės.

7.6. Rengiant Plikių žvyro telkinio naujo ploto naudojimo planą, išteklių gavyba bus suprojektuota nepažeidžiant Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygose nustatytų apribojimų.

7.7. Suminis PŪV poveikis su kitomis veiklomis nenumatomas, nes išteklių gavyba slenkantis gavybos frontui šiaurės kryptimi pamažu pasieks naują plotą. Vienu metu išteklių gavyba nevyks dviejuose karjeruose.

7.8. Sunkvežimiai, išvežantys produkciją, bus dengiami tentais, išvežimo kelio atskiros atkarpos palei artimiausias sodybas sausų metų laikais bus laistomos vandeniu. Papildomam dulketumui išvengti pervežimo metu sunkvežimių kėbulai bus dengiami tentais, o išvežimo žvyrkelio atkarpa iki asfaltuoto plento reguliariai laistoma sausros metu.

7.9. PŪV metu stacionarių taršos šaltinių naudoti neplanuojama, o specializuota technika dirbs nekoncentruotai (pasiskirsčiusi atskiruose telkinio plotuose ir palaipsniui judėdama iš vienos vietos į kitą), todėl iš mobilių taršos šaltinių išmetami teršalai pasklis žymiai platesnėje erdvėje nei nuo vieno stacionaraus šaltinio ir jų koncentracija bus minimali.

8. Priimta atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir, įgyvendinus 6.1. ir 6.2. punktuose nurodytas pastabas bei pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją UAB „Statransa“ planuojamai ūkinei veiklai - Plikių žvyro telkinio naujo ploto naudojimui – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 9 ir 10 dalių nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę atsakingai institucijai – Aplinkos apsaugos agentūrai,

teikti pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Jūs turite teisę apskųsti šią išvadą Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šios išvados įteikimo Jums dienos.

Direktorius įgaliota, Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyriaus vedėja, atliekanti Poveikio aplinkai vertinimo departamento direktoriaus funkcijas

Milda Račienė